

Slovo úvodem

MUDr. Andrea Petrovičová

Neurologická klinika FN Nitra

Vážené kolegyně a kolegovia,

Napísať úvodné slovo do odborného časopisu nie je nič jednoduché. Denne sme zvyknutí pracovať s „tvrdými a suchými“ faktami a kreativita v klasickom ponímaní sa stáva abstraktným pojmom. Spojenie vysokej odbornosti s publicistickým darom býva skôr výnimočné. Ako mladá lekárka som si kedysi kúpila útlú knižočku Neuroeseje od profesora Ivana Rektora. Jej súčasťou sú aj kreatívne, inšpirujúce editoriály koncipované s ďalekým presahom čisto odborného rozmeru, ku ktorým sa rada vraciam. V súvislosti s koncepciou predkladaného čísla musím spomenúť publicistický a pedagogický šarm profesora Petra Kukumberga, predsedu Sekcie pre bolesť hlavy pri Slovenskej lekárskej spoločnosti. Obe osobnosti česko-slovenskej neurológie sú navyše personifikáciou pracovnej vášne v symbióze s ľudskou noblesou.

Aktuálne číslo venované bolesti hlavy dostávajú do rúk v období revitalizácie pozornosti k tejto patologickej jednotke.

Keď sa v roku 1991 v Európe stal dostupným prototyp triptanov sumatriptan a prelomila sa takmer polstoročná história ergotamínu ako prvej špecifickej substancie na liečbu migrenózneho záchvatu, vyvolalo to eufóriu medzi odborníkmi aj pacientmi. Počiatkové nadšenie vystriedalo vytriezvenie, keďže sa počas takmer 30 rokov skúseností s triptanmi identifikovali ďalšie problémy v liečbe migrény, ako je nedostatočná odpoveď na účinné molekuly, nežiaduce účinky, možnosť vzniku tolerance a nakoniec aj rozpaky v preventívnej liečbe. V súčasnosti sme opäť svedkami skutočného resp. potenciálneho nástupu nových molekúl určených na zvládnutie akútneho migrenózneho záchvatu aj prevenciu (ditan, gepanty, monoklonálne CGRP protilátky). Nasadenie úzko špecifikovanej liečby na receptorovej úrovni si vyžaduje vysokú erudíciu a skúsenosti v diagnostike bolesti hlavy, čo nie je vždy jednoduché. Symptómy primárnych

bolestí hlavy sa často prekrývajú, nešpecifické symptómy migrény sa môžu zamieňať za iné ochorenia (chameleons), do toho vstupujú organické, štrukturálne ochorenia napodobňujúce migrénu (mimics). Vymenovaná plejáda je korunovaná frekventovanou psychiatrickou komorbiditou a psychologickou nadstavbou.

V tejto situácii výber príspevkov motivovala snaha predložiť v prehľadových článkoch často v praxi pertraktované problémy ako postupovať v ošetrovaní pacientov s bolesťou hlavy na ambulanciách urgentnej medicíny, ako diferencovať bolesti pri vaskulárnych ochoreniach mozgu a migréne a aké sú dostupné neurointervenčné možnosti pri zlyhaní farmakologickej liečby.

Vážení čitatelia, želim Vám napriek stále sa zvyšujúcej pracovnej náročnosti neutíchať entuziazmus, dostatok hlbokej empatie k našim pacientom a krásne posledné dni neskorého leta.

KORESPONDENČNÁ ADRESA AUTORA:

MUDr. Andrea Petrovičová, andreapetrovicova65@gmail.com

Neurologická klinika FN Nitra, Špitálska 6, 949 01 Nitra

Cit. zkr: Neurol. praxi 2018; 19(5): 320